УДК 582:581.524.2(477.85-25) *https://doi.org/10.31861/biosystems2026.02.264*

ДОПОВНЕННЯ ДО ЧУЖОРІДНОЇ ФЛОРИ М. ЧЕРНІВЦІ

А. І. ТОКАРЮК[1], І. І. ЧОРНЕЙ[1], О. Д. ВОЛУЦА[1],
Д. М. ЯКУШЕНКО[2], К. В. КОРЖАН[1]

[1]*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,*
вул. Коцюбинського, 2, м. Чернівці, 58002, Україна
a.tokaryuk@chnu.edu.ua, il.chorney@chnu.edu.ua, o.volutsa@chnu.edu.ua, ks.korzhan@chnu.edu.ua
[2]*Біосферний заповідник «Асканія-Нова» імені Ф. Е. Фальц-Фейна,*
вул. Метрологічна, 12, м. Київ, 03143, Україна
d.iakushenko@gmail.com

Дослідження урбанофлори міста Чернівці тривають майже 180 років. За цей час тут наведено 346 видів чужорідних рослин. У цьому повідомленні представлено нову інформацію про поширення в м. Чернівці 27 видів адвентивних рослин, серед яких 25 наведено вперше для міста. Для кожного виду вказано час занесення, походження, спосіб занесення, ступінь натуралізації та тип життєвої форми. Крім того, наведено інформацію з етикеток зразків, що зберігаються в Гербарії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (CHER), або з літературного джерела, в якому міститься перша згадка про цей вид. Новими для території міста є наступні види: Acalypha australis L., Allium tuberosum L., Capsicum annuum L., Dianthus chinensis L., Erucastrum gallicum (Willd.) O.E.Schulz, Fraxinus pennsylvanica Marshall, Geranium thunbergii Siebold & Zucc., Gypsophila elegans M. Bieb., Levisticum officinale W.D.J. Koch, Muscari armeniacum H.J.Veitch, Nepeta racemosa Lam., Ornithogalum umbellatum L., Padus serotina (Ehrh.) Ag., Paulownia tomentosa (Thunb.) Steud., Phacelia tanacetifolia Benth., Phalaris arundinacea 'Picta', Salvia sclarea L., Sedum dasyphyllum L., S. stoloniferum S.G. Gmel., Silybum marianum (L.) P.Gaertn., Tulipa gesneriana L., Ulmus pumila L., Vaccaria hispanica (Mill.) Rauschert, Vicia grandiflora Scop., Viola sororia Willd. Додатково, 2 види (Acorus calamus L. та Myrrhis odorata (L.) Scop.) вказано за відомостями з літературних джерел. Серед наведених видів 23 – ергазіофіти, тобто втікачі з культури. Задокументовано вагому роль здичавілих інтродукованих чужорідних видів у формуванні адвентивної флори Чернівців, що пов'язано з активним використанням декоративних екзотів для озеленення міста. Поміж виявлених видів 15 є новими для флори Чернівецької області. Таким чином, чужорідна фракція флори Чернівців станом на 2026 рік представлена 373 видами судинних рослин.

Ключові слова: види адвентивних рослин, флористичні знахідки, Чернівці

Розробка і забезпечення функціонування багаторівневої системи моніторингу є важливою складовою реалізації цілей Куньмінсько-Монреальської глобальної рамкової угоди про збереження біорізноманіття (Affinito et al., 2025; Resolution…, 2026), зокрема, цілі 6, яка стосується виявлення та управління шляхами проникнення чужорідних видів, що є першим етапом на шляху усунення і мінімізації їхніх впливів на біорізноманіття та екосистемні послуги (Decision, 2022).

Флора міст, урбанофлора – це динамічна система, відкрита до зовнішніх впливів та зміни внутрішніх характеристик міського середовища (Sukopp, 1998; Williams et al., 2015). У такій системі в цілому та в її окремих компонентах (аборигенна та чужорідна фракції флори) досить швидко відбуваються кількісні зміни видового складу і пов'язані з ними якісні трансформації (структурні, просторові та функціональні) (Lambdon et al., 2008; Knapp, 2010; Milanović et al., 2021). Оскільки міські та рудеральні біотопи характеризуються найбільшим різноманіттям натуралізованих видів і є осередками та найважливішими точками проникнення інвазійних рослин у глобальному вимірі (Pyšek et al., 2026), моніторинг видового складу урбанофлор, особливо їхньої чужорідної складової, є одним з дієвих способів попередження та відслідковування фітоінвазій (Kalusová et al., 2024; Li et al. 2025). Таким чином, доповнення до переліків чужорідних видів флори міст є актуальним результатом моніторингових досліджень фіторізноманіття, який має потенціал практичного використання.

Чернівці мають майже 180-річну історію флористичних досліджень, яка пов'язана з іменами низки австрійських, румунських та українських ботаніків (А. Завадський, Ф. Гербіх, К. Рудольф, М. Гушуляк, Е. Цопа, І. Артемчук, З. Горохова та ін.). За цей період сформовано велику гербарну колекцію, в якій задокументовано інформацію про видовий склад флори Буковини. На сьогодні вона відома як

Гербарій Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (*CHER*), який належить до числа найбільших в Україні (Herbaria…, 2011). Результати вивчення флори Буковини і Чернівців, як її частини, узагальнено у двох монографіях (Herbich,1859; Termena et al., 1992) і низці статей, опублікованих в різних виданнях. У цих публікаціях міститься значний масив інформації про види адвентивних рослин. Проте, цілеспрямоване вивчення урбанофлори Чернівців та її окремих фракцій розпочалося на початку XXI століття. Так, в 2011 році адвентивна фракція флори Чернівців, згідно з відомостями К. В. Коржан, налічувала 280 видів (Korzhan, 2011). Вивчення урбанофлори міста продовжувалось і в результаті в 2024 році в її складі вже значилось 337 видів чужорідних рослин (Tokaryuk et al., 2024). Цього ж року в публікації, присвяченій новим знахідкам адвентивних рослин у Буковинському Передкарпатті, представлено відомості про ще 9 нових видів чужорідного походження з Чернівців, зокрема *Amaranthus hypochondriacus* L., *Campsis radicans* (L.) Seem., *Castanea sativa* Mill., *Citrullus lanatus* (Thunb.) Matsum. & Nakai, *Hordeum vulgare* L., *Persica vulgaris* Mill., *Phaseolus vulgaris* L., *Sorghum halepense* (L.) Pers., *Tagetes erecta* L. (Tokaryuk, Volutsa, Chorney, 2024). Інформація, яку ми наводимо в цьому повідомленні, є черговим доповненням до переліку видів адвентивних рослин м. Чернівці. Серед цих видів є нові для флори Чернівецької області (у тексті їх позначено зірочкою).

Назви видів подано за «Vascular plants of Ukraine. A nomenclatural checklist» (Mosyakin, Fedoronchuk, 1999) в алфавітній послідовності. Для кожного виду зазначено час занесення, походження, спосіб занесення, ступінь натуралізації (Protopopova, Shevera, 2014, 2025) та тип життєвої форми (Raunkiaer, 1934). Крім того, процитовано інформацію з етикеток зразків, які зберігаються у фондах Гербарію Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (*CHER*), або літературне джерело, де знайдено першу згадку про вид. Частину знахідок підтверджено інформацією, завантаженою в базу даних онлайн-проєкту громадської науки iNaturalist.

***Acalypha australis** **L.** – кенофіт південно-східноазійського походження, ксенофіт, епекофіт, терофіт. Поодинокі особини виду знайдено в розщелині цегляної стіни будівлі на вул. Руській (24.09.2026 О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/403035999).

Acorus calamus **L.** – археофіт азійського походження, ергазіофіт, агріофіт, гідрофіт (Protopopova, Shevera, 2014). Забутий вид для флори Чернівців. Вперше про *A. calamus* на території міста (Ленківці–Рогізна) повідомив Карл Рудольф (Rudolph, 1911).

Allium tuberosum **L.** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, геофіт. У Чернівцях цей вид зрідка культивують як декоративну рослину. Здичавілі колонії виду знайдено на території біля університетського корпусу № 3 на вул. Лесі Українки, 25 (02.09.2026 leg. А. Токарюк, І. Чорней; 03.09.2026 det. О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402721398). Ймовірно раніше цей вид тут вирощували як декоративний.

Capsicum annuum **L.** – кенофіт американського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт. Популярна овочева культура. У Чернівцях здичавілі особини виду знайдено разом з *Lycopersicon esculentum* Mill. на газонах парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Центральний парк культури і відпочинку ім. Т. Г. Шевченка» (01.10.2026 А. Токарюк, О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/405822015).

Dianthus chinensis **L.** – кенофіт азійського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. Культивується як декоративна рослина. У Чернівцях здичавілі особини виявлено на вул. Чапаєва (нині вул. Олександра Щербанюка) (20.06.2007 leg. К. Коржан; 11.02.2025 det. О. Волуца *CHER*) та вул. Коперника (01.07.2007 leg. К. Коржан; 11.02.2025 det. О. Волуца *CHER*).

Erucastrum gallicum **(Willd.) O.E.Schulz** – кенофіт середньоєвропейського походження, ксенофіт, ефемерофіт, терофіт/гемікриптофіт (Protopopova, Shevera, 2025). Поодинокі особини виду знайдено на клумбі на вул. Героїв Майдану біля зупинки «вулиця Олександра Щербанюка» (20.08.2024 О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/238047557).

Fraxinus pennsylvanica **Marshall** – кенофіт північноамериканського походження, ергазіофіт, колонофіт, фанерофіт (Protopopova, Shevera, 2014). Відповідно до наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів № 695/39751 від 05.05.2023 року *F. pennsylvanica* було внесено до «Переліку інвазійних видів дерев із значною здатністю до неконтрольованого поширення, заборонених до використання у процесі відтворення лісів» (The list…, 2023). На жаль через пів року цей наказ втратив чинність. У Чернівцях масові зарості зафіксовано вздовж залізничних колій між вулицями Херсонська та Кармелюка (05.09.2007 І. Чорней, К. Коржан, А. Токарюк, О.

Волуца *CHER*).

****Geranium thunbergii* Siebold & Zucc.** – кенофіт азійського походження, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт. У 2022 році Олександр Шиндер вперше повідомив про цей вид в Чернівцях «як бур'ян в ботанічному саду» (https://www.inaturalist.org/observations/189694827; https://www.inaturalist.org/observations/189686988). У 2026 році декілька скупчень особин *G. thunbergii* відмічено за межами ботанічного саду в тріщинах між асфальтом і огорожею на вул. Федьковича, 11 (08.10.2026 vidi О. Волуца; https://www.inaturalist.org/observations/407641090).

****Gypsophila elegans* M. Bieb.** – кенофіт європейсько-середземноморського походження, ергазіофіт, ефемерофіт, терофіт (Protopopova, Shevera, 2014). У Чернівцях як декоративну рослину культивують зрідка. Здичавілі особини знайдено на занедбаних газонах на вул. Василя Аксеніна (25.06.2026 leg. І. Чорней, А. Токарюк; 25.06.2026 det. О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402829019).

***Levisticum officinale* W.D.J. Koch** – археофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт (Protopopova, Shevera, 2014). Культивують як лікарську рослину на присадибних ділянках, в садах, іноді дичавіє. Здичавілі особини виявлено на вул. Вишиваного (28.04.2026 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402814850).

****Muscari armeniacum* H.J.Veitch** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, геофіт. У Чернівцях часто культивують як декоративну рослину. Здичавілі скупчення особин виду знайдено нами на території парку Чернівецької обласної психіатричної лікарні на вул. Еріха Кольбенгаєра (24.04.2026 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402723815).

***Myrrhis odorata* (L.) Scop.** – кенофіт західноєвропейського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт (Protopopova, Shevera, 2014). Забутий вид для флори Чернівців. У 1955 році вперше *M. odorata* вказано для Чернівців як здичавілий вид (Kotov, 1955; Fedoronchuk, 2022).

****Nepeta racemosa* Lam.** – кенофіт європейсько-середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. У Чернівцях зрідка культивують як пряну, медоносну, декоративну рослину. Здичавілі куртини виду знайдено в тріщинах асфальту між тротуаром і огорожею на вул. Маріупольській (05.10.2026 І. Чорней *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/406859577).

***Ornithogalum umbellatum* L.** – кенофіт європейсько-середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, геофіт. Декоративна квіткова культура. Здичавілі скупчення генеративних особин виду виявлено в розщелинах асфальту на вул. Лесі Українки, 25 (30.04.2025 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402725238).

***Padus serotina* (Ehrh.) Ag.** – кенофіт північноамериканського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт. Згідно з наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів № 695/39751 від 05.05.2023 року *P. serotina* було занесено до «Переліку інвазійних видів дерев із значною здатністю до неконтрольованого поширення, заборонених до використання у процесі відтворення лісів» (The list…, 2023), згодом цей наказ втратив чинність. Здичавілі особини виду знайдено на схилах парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк Жовтневий» (13.06.2025 А. Токарюк *CHER*).

****Paulownia tomentosa* (Thunb.) Steud.** – кенофіт азійського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт. Здавна вирощується в ботанічному саду ЧНУ, останнім часом в Чернівцях почали використовувати в озелененні. Здичавіле деревце висотою до 3 м занотовано в щілинах під огорожею на вул. Федьковича, 15 (08.10.2026 vidi О. Волуца, А. Токарюк https://www.inaturalist.org/observations/407640288).

***Phacelia tanacetifolia* Benth.** – кенофіт північноамериканського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт (Protopopova, Shevera, 2014). Культивують як медоносну рослину, яка подекуди дичавіє. В здичавілому стані виявлено на занедбаних газонах на вул. Василя Аксеніна (25.06.2026 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402823813) та на газоні серед декоративних насаджень на Проспекті Незалежності, 129 (06.10.2026 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/406873822).

****Phalaris arundinacea* 'Picta'** – кенофіт невідомого походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. Декоративна багаторічна злакова рослина зі смугастими біло-зеленими листками, яку в Чернівцях активно впроваджують в культуру. Здичавілі куртини зібрано на засмічених місцях біля новобудов на вул. Сторожинецька (19.08.2026 leg. І. Чорней, А. Токарюк; 03.09.2026 det. О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/403224799).

****Salvia sclarea* L.** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. В Чернівцях зрідка культивують як пряно-ароматичну, лікарську

рослину. В 2026 році здичавілі особини знайдено в розщелинах асфальту на вул. Лук'яна Кобилиці (23.07.2026 vidi І. Чорней https://www.inaturalist.org/observations/402726652).

****Sedum dasyphyllum* L.** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. Здичавілі куртини виявлено в щілинах між асфальтом і стіною будівлі на вул. Дюсельдорфська (23.10.2025 І. Чорней, А. Токарюк, О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/324865485).

****Sedum stoloniferum* S.G. Gmel.** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. У Чернівцях нещодавно почали використовувати як ґрунтопокривну вічнозелену рослину. Щільні спонтанні зарості відмічено на засміченому узліссі поблизу дачних будинків на вул. Дениса Лукіяновича (20.06.2026 І. Чорней *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/403214800), також здичавіло росте на території ботанічного саду ЧНУ, далеко від місця культивування (17.05.2024 О. Волуца, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/396878195).

****Silybum marianum* (L.) P.Gaertn** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, геофіт. У Чернівцях зрідка культивують як декоративну та лікарську рослину. Кілька здичавілих особини виду знайдено в щілинах тротуарної плитки на вул. Василя Аксеніна (01.10.2026 О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/405819882).

***Tulipa gesneriana* L.** – кенофіт середземноморського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, геофіт. Популярна декоративна квіткова культура. Здичавілі генеративні особини виявлено в занедбаних чагарникових заростях на вул. Ковельська, де вони трапляються досить часто (22.04.2026 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402728423), поодинокі особини занотовано на лівому березі р. Клокучка неподалік вул. Садгірська (28.04.2026 І. Чорней, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402731793), а також на занедбаних газонних покриттях на вул. Руська (31.03.2026 О. Волуца https://www.inaturalist.org/observations/347761506).

***Ulmus pumila* L.** – кенофіт північноамриканського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт. Здичавіло відмічено в тріщинах між фундаментом будинку та асфальтом на вул. Лесі Українки (21.04.2026 І. Чорней, А. Токарюк, О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402672160).

***Vaccaria hispanica* (Mill.) Rauschert** – археофіт середземноморського походження, ергазіофіт, епекофіт, терофіт. Здичавілі особини виявлено на занедбаному газоні на вул. Василя Аксеніна (25.06.2026 leg. І. Чорней, А. Токарюк; 25.06.2026 det. О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/403211771).

***Vicia grandiflora* Scop.** – археофіт середземноморського походження, ксенофіт, епекофіт, терофіт. Знайдено в Садгорі в урочищі Рогізна на луках (03.06.2005 А. Токарюк, С. Літвіненко *CHER*), на вул. Заводська в трав'яних угрупованнях вздовж дороги (29.04.2009 К. Коржан, С. Літвіненко, О. Волуца *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402686906) та вздовж залізничної колії на станції «Садгора» (09.07.2010 А. Токарюк, К. Коржан *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/402708255).

****Viola sororia* Willd.** – кенофіт північноамериканського походження, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт. У Чернівціях цей вид почали активно впроваджувати в культуру як декоративну рослину. Масове здичавіння особин виду відмічено на газонах парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Центральний парк культури і відпочинку ім. Т. Г. Шевченка» досить далеко від місця первинного культивування (01.05.2025 О. Волуца, А. Токарюк *CHER*; https://www.inaturalist.org/observations/396899541).

За результатами проведених досліджень адвентивну фракцію флори Чернівців доповнено 27 видами, з яких 23 види – це ергазіофіти, тобто види втікачі з культури. Отже, у формуванні чужорідної флори Чернівців суттєву роль відіграють навмисно інтродуковані чужорідні види, які здичавіли і спонтанно поширюються за межами культивування. Це, ймовірно, пов'язано з активним використанням декоративних екзотів для озеленення міста. В останні десятиріччя для міста характерно активне будівництво та озеленення прибудинкових територій, заміських будинків, дачних ділянок, як популярними традиційними декоративними видами і сортами, так і новими екзотичними, асортимент яких стрімко поповнюється. У місті працюють садові центри, розсадники, пункти продажу рослин. Зросла зацікавленість до культурних декоративних видів, які через деякий час в силу різних причин дичавіють, або з'являються на смітниках через навмисне скидання садових відходів чи сміття, а далі розмножуються та поширюються передусім в синантропні біотопи. Авторами повідомлення здійснюється моніторинг і ведеться перелік видів-втікачів, що культивуються в ботанічному саду, дендропарках, парках-пам'ятках садово-паркового мистецтва та інших елементах міського

озеленення, а також проводиться робота по створенню списку інтродукованих видів, які активно використовують для озеленення міста з акцентом на асортимент нових для регіону декоративних рослин.

Отже, за 2 роки, що минули з часів останнього доповнення до урбанофлори Чернівців, нами виявлено 27 видів, з яких 2 наводилися для флори міста раніше, але не були враховані під час попередніх інвентаризацій, 25 видів вказуються вперше для території міста, з них 15 вперше знайдено в Чернівецькій області. Станом на 2026 рік адвентивна фракція флори Чернівців представлена 373 видами судинних рослин.

Список літератури / References:

1. Affinito, F., Butchart, S. H. M., Nicholson, E., Hirsch, T., Williams, J. M., Campbell, J. E., Ferrari, M. F., Gabay, M., Gorini, L., Kalamujic Stroil, B., Kohsaka, R., Painter, B., Pinto, J. C., Scholz, A.H., Straza, T. R. A., Tshidada, N., Vallecillo, S., Widdicombe, S., Gonzalez, A. (2025). Assessing coverage of the monitoring framework of the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework and opportunities to fill gaps. *Nature Ecology & Evolution*, 9, 1280–1294. https://doi.org/10.1038/s41559-025-02718-3
2. Decision adopted by The Conference of The Parties to The Convention on Biological Diversity. 15/4. Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework. 2022. https://www.cbd.int/doc/decisions/cop-15/cop-15-dec-04-en.pdf
3. Fedoronchuk, M. M. (2022). Ukrainian flora checklist. 3: families Apiaceae (=Umbelliferae), Araliaceae (Apiales, Angiosperms). *Chornomorski Botanical Journal*, 18 (3), 203–221. https://doi.org/10.32999/ksu1990-553X/2022-18-3-1 [in Ukrainian].
4. Herbaria of Ukraine. Index Herbariorum Ucrainicum. (2011). Editor: Natalya M. Shiyan. Kyiv.
5. Herbich F. (1859). Flora der Bukowina. Leipzig.
6. Kalusová, V., Čeplová, N., Danihelka, J., Večeřa M., Pyšek, P., Albert, A., Anastasiu, P., Biurrun, I., Boch, S., Cottaz, C., Essl, F., Kuzemko, A., Maslo, S., Mifsud, S., Protopopova, V. V., Shevera, M., Sîrbu, C., Svenning, J.-C., Welk, E. & Axmanová, I. (2024). Alien plants of Europe: an overview of national and regional inventories. *Preslia*, 96, 149–182. https://doi.org/10.23855/preslia.2024.149
7. Knapp, S., Kühn, I., Stolle, J., Klotz, S. (2010). Changes in the functional composition of a Central European urban flora over three centuries. *Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics*, 12, 235–244. https://doi.org/10.1016/j.ppees.2009.11.001
8. Korzhan, K. V. (2011). Taxonomic structure of the urban flora of Chernivtsy. *Ukrainian Botanical Journal*, 68 (3), 388–393. [in Ukrainian].
9. Kotov, M. I. (1955). Rodyna Zontychni – Umbelliferae Moris. *Flora URSR*. Ed. M. V. Klokov, O.D. Visyulina. Kyiv: Vydavnytstvo Akademii Nauk Ukrainskoi RSR. VII. 460–618. [in Ukrainian].
10. Lambdon, P. W., Pyšek, P., Basnou, C., Hejda, M., Arianoutsou, M., Ess,l F., Jarošík, V., Pergl, J., Winter, M., Anastasiu, P., Andriopoulos, P., Bazos, I., Brundu, G., Celesti-Grapow, L., Chassot, P., Delipetrou, P., Josefsson, M., Kark, S., Klotz, S., Kokkoris, Y., Kühn, I., Marchante, H., Perglová, I., Pino, J., Vilà, M., Zikos, A., Roy, D., Hulme, P. E. (2008). Alien flora of Europe: species diversity, temporal trends, geographical patterns and research needs. *Preslia*, 80, 101–149.
11. Li, D., Potgieter, L. J., Aronson, M. F. J., Axmanová, I., Baiser, B., Carboni, M., Celesti-Grapow, L., Knapp, S., Kühn, I., Lacerda de Matos, A. C., Lososová, Z., Montaño-Centellas, F. A., Pyšek, P., Richardson, D. M., Trotta, L. B., Zenni, R. D., Cilliers, S. S., Clarkson, B. D., Davis, A.J.S., … Cadotte, M. W. (2025). GUBIC: The global urban biological invasions compendium for plants. *Ecological Solutions and Evidence*, 6, e70020. https://doi.org/10.1002/26888319.70020
12. Milanović, M., Kühn, I., Pyšek, P., Knapp, S. (2021). Functional diversity changes in native and alien urban flora over three centuries. *Biological Invasions*, 23, 2337–2353. https://doi.org/10.1007/s10530-021-02509-4
13. Mosyakin, S., Fedoronchuk, M. (1999). Vascular plants of Ukraine. A nomenclatural checklist. Kiev.
14. Protopopova, V. V., Shevera, M. V. (2014). Ergasiophytes of the Ukrainian flora. *Biodiversity: Research and Conservation*, 35, 31–46. https://doi.org/10.2478/biorc-2014-0018
15. Protopopova, V. V. & Shevera, M. V. (2025). Xenophytes of the Ukrainian flora: naturalized alien plants introduced unintentionally *Biodiversity: Research and Conservation*, 80, 19–35. https://doi.org/10.14746/biorc.2025.80.4
16. Pyšek, P., Kortz, A., Čuda, J., Brůna, J., Jeníková, E., Novoa, A., Pergl, J., Pipek, P., Sádlo, J., Štajerová, K., Hejda, M. (2026). Urban habitats as sources of alien plant invasions. *ARPHA Conference Abstracts*, 9, e201909. https://doi.org/10.3897/aca.9.e201909
17. Raunkiaer, C. (1934). The life forms of plants and statistical plant geography. Oxford: Claredon.
18. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated June 10, 2026, No. 708-r. On Approval of the Strategy for the Conservation of Biological Diversity of Ukraine for the Period up to 2035 and the Operational Plan of Measures for Its Implementation in 2026–2028. [in Ukrainian] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/708-2026-%D1%80#Text
19. Rudolph, K. (1911). Vegetationsskizze der Umgebung von Czernowitz. *Verh. der k. k. zool.-bot. Ges. in Wien*. LXI. 64–117.
20. Sukopp, H. (1998). Urban ecology – scientific and practical aspects. In: Urban Ecology. *Springer*, 3–16.
21. Termena, B. K., Stefanyk, V. I., Serpokrylova, L. S., Yakymchuk, M. K., Bakanova, N. V., Vaynahiy, V. I., Smolinska, M. O., Chorney, I. I. (1992). Konspekt flory Pivnichnoi Bukovyny (sudynni roslyny). Chernivtsi: Vyd-vo hazety «Vid Dnistra do Karpat». [in Ukrainian].

22. The List of Invasive Tree Species with a significant capacity for uncontrolled spread, which are prohibited for use in forest regeneration, approved by The Order of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine № 184 April 3, 2023. [in Ukrainian] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0641-23#Text
23. Tokaryuk, A. I., Volutsa, O. D., Chorney, I. I. (2024). New findings of alien plants in the Bukovinian Cis-Carpathian. Scientific Herald of Chernivtsi University. *Biology* (*Biological Systems*), 16 (3), 347–353. https://doi.org/10.31861/biosystems2024.03.347 [in Ukrainian].
24. Tokaryuk, A., Volutsa, O., Chorney, I., Iakushenko, D., Korzhan, K. (2024). Addition to the alien fraction of the flora of city Chernivtsi. Synanthropization of the vegetation cover of Ukraine: IV All-Ukrainian Scientific Conference (2024, September 11–12th, Kyiv). Book of scientific articles. Kyiv, 150–155. [in Ukrainian].
25. Williams, N. S. G., Hahs, A. K., Vesk, P. A. (2015). Urbanisation, plant traits and the composition of urban floras. *Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics*, 17, 78–86. https://doi.org/10.1016/j.ppees.2014.10.002

ADDITIONS TO THE ALIEN FLORA OF CHERNIVTSI

A. I. Tokaryuk[1], I. I. Chorney[1], O. D. Volutsa[1], D. M. Iakushenko[2], K. V. Korzhan[1]

[1] *Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Kotsiubynsky 2 Str., Chernivtsi 58012, Ukraine*
a.tokaryuk@chnu.edu.ua, il.chorney@chnu.edu.ua, o.volutsa@chnu.edu.ua, ks.korzhan@chnu.edu.ua
[2] *F.E. Falz-Fein Biosphere Reserve «Askania Nova», Metrolohichna 12 Str., Kyiv 03143, Ukraine*
d.iakushenko@gmail.com

Researches on the urban flora of the city of Chernivtsi has been ongoing for nearly 180 years. During this time, 346 species of alien vascular plants have been recorded there. In this paper, new data on occurence of 27 alien plant species within the city of Chernivtsi is presented. Among them, 25 species are recorded recently on study area for the first time. For each species, the time of introduction, origin, mode of introduction, naturalization degree, and life-form type are indicated. In addition, the information from the labels of specimens housed in the Herbarium of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (CHER), or from the literature source containing the first mention of the species, is cited. The following species are new to the study area: Acalypha australis L., Allium tuberosum L., Capsicum annuum L., Dianthus chinensis L., Erucastrum gallicum (Willd.) O.E.Schulz, Fraxinus pennsylvanica Marshall, Geranium thunbergii Siebold & Zucc., Gypsophila elegans M. Bieb., Levisticum officinale W.D.J. Koch, Muscari armeniacum H.J.Veitch, Nepeta racemosa Lam., Ornithogalum umbellatum L., Padus serotina (Ehrh.) Ag., Paulownia tomentosa (Thunb.) Steud., Phacelia tanacetifolia Benth., Phalaris arundinacea 'Picta', Salvia sclarea L., Sedum dasyphyllum L., S. stoloniferum S.G. Gmel., Silybum marianum (L.) P.Gaertn., Tulipa gesneriana L., Ulmus pumila L., Vaccaria hispanica (Mill.) Rauschert, Vicia grandiflora Scop., Viola sororia Willd.). Additionaly, 2 species (Acorus calamus L., Myrrhis odorata (L.) Scop.) are cited based on literature sources. Among the listed species, 23 are ergasiophytes, meaning they are escapees from cultivation. The significant role of wild introduced alien species in shaping the adventive flora of Chernivtsi has been documented. Moreover, 15 species are new to the flora of the Chernivtsi region. As a result, in 2026, the alien fraction of the flora of Chernivtsi comprises 373 vascular plant species.

Keywords: alien plant species, floristic records, Chernivtsi

Отримано редколегією 27.08.2026 р.
Підписано до друку 15.10.2026 р.
Дата публікації 31.10.2026 р.

ORCID ID
Алла Токарюк: https://orcid.org/0000-0002-6049-0158
Ілля Чорней: https://orcid.org/0000-0002-1382-9112
Олена Волуца: https://orcid.org/0009-0001-6239-2631
Дмитро Якушенко: https://orcid.org/0000-0002-3463-7785
Ксенія Коржан https://orcid.org/0009-0008-8520-6046